

водни простори да дирятъ и творятъ благополучието на цели народи.

Нъма раждане безъ родилни мѫки. Нъма майка, която да не знае, че раждането е предѣль между живота и смъртта. И при все това, нито една отъ тѣхъ до сега не се е отказала отъ съкровеното свое желание да продължи битието на своя родъ, па макаръ и съ цената на своя животъ.

Нека се знае, че не скования и скептиченъ умъ, а само волевия духъ и мисълъ сѫ творили и ще творятъ прогреса на човѣчеството.

Всѣки случай ние сме предъ една дилема: настоящето съ своето раздробено земеползуване и земеобработване е вече почти невъзможно и крайно не рентабилно; нуждите на времето, много по- силни отъ всички мѫдрувания, неминуемо налагатъ опита съ новото и нека се надяваме, че всички колебания и неудачи скоро ще се изживѣятъ. Необходимо е само високъ духъ и съзнание, че служимъ на едно велико дѣло, че служимъ на бѫдещето. Необходимъ е тактъ, необходимъ е умѣло рѫководство и най-вече любовъ и преданность къмъ дѣлото на братството и солидарността, къмъ идеала на общото благо, който ще трѣбва да претопи и погълне всички себичностии.

Никой не бива да мисли, разбира се, че при кооперативната обработка и използуване на земята, ще настѫпи изведенажъ нѣкакво особено и неизмѣримо блаженство, тѣй като земедѣлския трудъ самъ по себе си е недостатъчно рентабиленъ, особено при днешната твърде слаба негова оценка. Въ всѣки случай кооперативния начинъ на производство ще бѫде една крачка много смѣла напредъ, отъ настоящето, къмъ бѫдещето, която нуждите на милионите дребни сѫществувания налагатъ да се направи и ще трѣбва независимо да се направи.

И за да бѫде прехода къмъ тая нова система на земедѣлско обработване земята по-лекъ и при това реално осъзнатъ, чисто по практически съображения, най-удачно и най-резултатно би било да почнемъ съ кооперативното използуване на фондовите земи. Тукъ, отъ една страна, готовиѣ за обработка комплекси земи и отъ друга, липсата на най-голѣмата спѣнка, неразборията и неумѣстните претенции на частните стопани.

Ето защо, като се обявявамъ решително противъ по-нататъшното раздѣляне фондовите земи на малки парцели и отдаването имъ подъ наемъ на по-имотни хора, които не се нуждаятъ отъ такава, освенъ за спекула, обявявайки се така сѫщо и противъ отдаването тия земи и на малоимотни и безимотни стопани, тѣй като на последните липсватъ всички предпоставки, като кредитъ, добитъкъ и сѣчива за едно по-смислено обработване и използуване на земята, мислимъ,